

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/267/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114216688
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6114216688.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivicy Hanuskovej a členov senátu Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, proti odporcovi R. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. R. XXX, XXX XX P. P., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, občianske združenie so sídlom Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 176 778, právne zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom J. Kráľa 5/A, 984 01 Lučenec, v konaní o zaplatenie 368,31 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 12C/185/2014-62 zo dňa 30. 12. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok vo výroku, ktorým okresný súd v prevyšujúcej časti návrh zamietol a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e .**

Vo zvyšku zostáva rozsudok okresného súdu **nedotknutý.**

Navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 43,93 € na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Andreja Cifru, advokáta, do troch dní.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 97,06 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne od 21. 12. 2012 do zaplatenia v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku titulom plnenia zo zmluvy o revolvingovom úvere uzavretej medzi účastníkmi konania dňa 21. 01. 2011.

V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že vyššie uvedená úverová zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti, keď absentuje údaj o termíne konečnej splatnosti, o ročnej percentuálnej miere nákladov, o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov, v dôsledku čoho sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) v spojení s § 9 ods. 2 písm. f), písm. j), písm. k) a písm. y) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v znení účinnom ku dňu uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy, t. j. do 30. 11. 2011 (ďalej v texte len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“).

Keďže podľa výpisu z úverového účtu odporcu predloženého navrhovateľom odporca čerpal finančné prostriedky v zmysle vyššie uvedenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo výške 377,06 €, a počas trvania

zmluvy uhradil navrhovateľovi spolu 280,00 €, potom súd návrhu čiastočne vyhovel a zaviazal odporcu, uhradiť navrhovateľovi 97,06 € ako rozdiel medzi poskytnutými finančnými prostriedkami a uhradenými finančnými prostriedkami (377,06 € - 280,00 €).

Z dôvodu omeškania odporcu s plnením peňažného dlhu vznikol navrhovateľovi podľa § 369 Obchodného zákonníka nárok na zaplatenie úrokov z omeškania podľa predpisov Občianskeho práva. V súlade s § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, v znení účinnom do 31. 01. 2013 (ďalej v texte len „nariadenie“), následne okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť z dlžnej sumy 97,06 € úrok z omeškania vo výške 8,75% od 21. 12. 2012 (deň určený navrhovateľom v oznámení o odstúpení zo zmluvy, t. j. 15 deň od odoslania výzvy) do zaplatenia, keďže omeškanie s plnením dlhu ku dňu rozhodnutia trvalo.

Vo zvyšnej časti okresný súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol, a to v časti, v ktorej sa navrhovateľ domáhal od odporcu zaplatenia sumy nad 97,06 €, nakoľko poskytnutý úver sa považoval za bezúročný a bez poplatkov z dôvodov uvedených vyššie. Uvedený návrh preto nie je dôvodný ani v časti uplatnených vyčíslených úrokov z omeškania zo sumy prevyšujúcej sumu 97,06 €, ktoré si navrhovateľ vyčíslil vo výške 44,90 €.

O náhrade trov konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p., a to v spojení s § 93 ods. 4 veta prvá O. s. p. tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane v konaní úspešnému odporcovi, priznal právo na náhradu trov konania voči navrhovateľovi. Úspech navrhovateľa predstavoval 26 %, úspech odporcu 74 %, odporcovi tak vznikol nárok na náhradu trov konania vo výške 48 %. Okresný súd tiež zdôraznil, že vedľajší účastník vstupuje do celého konania na strane účastníka, a nie iba do jeho časti, preto pokiaľ vedľajší účastník vyčíslil trovy konania z tarifnej hodnoty 271,25 €, v ktorej navrhol návrh zamietnuť, nemožno mu tieto trovy priznať v plnej výške, nakoľko by tým došlo k popretiu zásady zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu). Právny poriadok podľa neho neumožňuje vstup vedľajšieho účastníka do konania iba v časti uplatňovaného nároku.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1, veta prvá O. s. p.) odvolanie navrhovateľ. Odvolanie podal proti tej časti rozsudku, v ktorej bol jeho návrh v prevyšujúcej časti zamietnutý, ako aj vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka. Uviedol, že k vyjadreniu vedľajšieho účastníka predloženého v prvostupňovom konaní sa nemal možnosť vyjadriť, preto až v odvolaní naň adekvátne reaguje a namieta, že spolu s revolvingovým úverom poskytol odporcovi aj kreditnú kartu, ktorú mohol tento používať na klasické nákupy v predajniach a postupne sa peniaze z účtu odpočítavali, až kým nevyčerpal disponibilný zostatok. Revolvingový úver mal následne splácať. Okrem samotného nákupu mohol odporca taktiež počítat aj s výberom hotovosti. Podľa vyššie uvedeného preto konštatoval, že vzhľadom na charakter revolvingového úveru, t. j. skutočnosť, že navrhovateľ a ani odporca nemôžu vedieť a ani nevedia pri uzatváraní zmluvy určiť kedy a koľko z úveru bude čerpané, nie je možné presne stanoviť výšku poskytnutého úveru, pretože pri takomto type úveru sa zásadne definuje len výška úverového rámca, ktorá v tomto prípade bola 320 €. Pokiaľ ide o variabilnú úrokovú sadzbu, táto závisí od čerpania predmetného úveru odporcom. Podmienky úpravy tejto variabilnej úrokovej sadzby sú stanovené v Sadzobníku poplatkov a odmien, ktorým je odporca viazaný. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, ktorý vo svojom rozhodnutí rieši výpočet RPMN pri revolvingových úveroch a zotrváva na tom, že neuvedenie RPMN v zmluve o revolvingovom úvere je v súlade so zákonom platným v čase uzatvorenia revolvingového úveru.

Na záver sa navrhovateľ odvolal aj proti výroku o trovách, ktoré súd priznal vedľajšiemu účastníkovi, ktoré neboli podľa neho vynaložené účelne, ak vedľajší účastník nepodal žiadne vyjadrenie a nijako sa nezapríčinil o ochranu odporcu v predmetnom spore. Naviac, Ministerstvo hospodárstva poskytuje dotácie spotrebiteľským združeniam, udeľuje dotáciu na zastupovanie spotrebiteľov v konaní pred súdmi. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil v časti, v ktorej sa navrhovateľ odvoláva a vrátil ho okresnému súdu na ďalšie konanie.

Vedľajší účastník na strane odporcu v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že rozhodnutie prvostupňového súdu považuje za správne po stránke právnej i skutkovej, nakoľko jeho vydaniu predchádzalo dostatočné zistenie skutkového stavu a náležitá aplikácia relevantných právnych

predpisov na predmetnú spotrebiteľskú vec. Opätovne poukázal na to, že ročná úroková sadzba nebola uvedená určito a jasne, čo možno považovať za dojednanie v neprospech spotrebiteľa. Navrhovateľ iba formou odkazov na ďalšie dokumenty, ku ktorým odporca svojim podpisom ani nepristúpil, informoval spotrebiteľa o zásadných náležitostiach úverovej zmluvy, ako aj o poplatkoch, ktoré majú byť účtované spotrebiteľovi s úverovou zmluvou. Navrhovateľ neuviedol ani ďalšiu obligatórnu náležitosť, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov, a iných poplatkov. V predmetnej zmluve je výška mesačnej splátky vyjadrená percentuálne, a takto dojednaná výška mesačnej splátky je nepresná, nejasná a nie je z nej zrejmé, akú sumu odporca za poskytnutie služby, t. j. za čerpanie peňažných prostriedkov v skutočnosti platí. Odporca - spotrebiteľ tak nemá vedomosť o skutočnosti, za akú cenu si peňažné prostriedky požičiava. Ak úverová zmluva po formálnej stránke síce špecifikuje výšku mesačnej splátky, táto špecifikácia je pre spotrebiteľa nepresná, nejasná, a to napriek tomu, že spotrebiteľ má voči dodávateľovi služby postavenie tzv. slabšej zmluvnej strany, z čoho možno vyvodiť, že je nevyhnutné, aby dodávateľ postupoval pri dlhodobom poskytovaní peňažných prostriedkov transparentne. V tejto súvislosti poukázal aj na ust. § 5 ods. 1 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa platného a účinného ku dňu uzavretia zmluvy.

K náhrade trov konania uviedol, že na podporu odporcu zaslal súdu dňa 28. 10. 2014 vyjadrenie, v ktorom uviedol skutkové a právne dôvody, ktoré preukazovali nedôvodnosť nároku navrhovateľa v ním uplatňovanom rozsahu. Zdôraznil, že združenie nemá záujem poškodzovať záujmy dodávateľov, ale jeho cieľom je chrániť oprávnené záujmy spotrebiteľov tam, kde dochádza k ich narušovaniu nekalými a nezákonnými postupmi dodávateľov. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu v celom rozsahu potvrdil a zaviazal navrhovateľa aj na náhradu trov odvolacieho konania.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým návrh navrhovateľa v prevyšujúcej časti zamietol (výrok v poradí II.) a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania (výrok v poradí III.) podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil ako vecne správny.

Výrok, ktorým okresný súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 97,06 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne od 21. 12. 2012 až do zaplatenia v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, nebol odvolaním napadnutý, preto v zmysle § 206 ods. 2 O. s. p. zostáva nedotknutý.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom prvostupňového súdu, že na uvedený vzťah je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ako aj zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej v texte len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) účinný v čase uzavretia zmluvy.

Jedným z viacerých dôvodov, pre ktoré považoval okresný súd úver poskytnutý navrhovateľom odporcovi za bezúročný a bez poplatkov bola aj okolnosť, že uvedená zmluva o revolvingovom úvere uzavretá medzi účastníkmi konania dňa 21. 01. 2011 neobsahovala obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, konkrétne konečnú splatnosť revolvingového úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) tohto zákona. Okresný súd dôvodne poukázal v odôvodnení svojho rozhodnutia na str. 4 na tú skutočnosť, že podľa Hlavy 7. - Ukončenie úverovej zmluvy, úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s. (ďalej len „úverové zmluvné podmienky“) je zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatvorená na dobu neurčitú. Zmluva teda neobsahuje termín konečnej splatnosti úveru (nie dobu trvania zmluvy), a tento nedostatok nemožno nahradiť apelovaním navrhovateľa na potenciónnu aktivitu spotrebiteľa, čiže odporcu, vedúcu k určeniu termínu konečnej splatnosti úveru matematickými operáciami z iných v spotrebiteľskej zmluve dostupných údajov. Spotrebiteľovi musí byť pred vstupom do úverového vzťahu zrejmé, aby mohol zohľadniť aj dĺžku jeho riadneho trvania a tým uskutočniť najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi, resp. dodávateľmi.

K uvedenému aj odvolací súd poznamenáva, že zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 21. 01. 2011 termín konečnej splatnosti neobsahuje. Nie je totiž povinnosťou spotrebiteľa, aby si sám vypočítal a vyhodnotil údaje v zmluve uvedené, ak túto povinnosť ukladá dodávateľovi zákon, a žiadne z jeho ustanovení nerobí zákonnou výnimku týkajúcu sa úveru vo forme revolvingu. Preto pokiaľ navrhovateľ

tvrdí, že vzhľadom na charakter revolvingového úveru, teda skutočnosť, že navrhovateľ a ani odporca nemôžu vedieť a ani nevedia pri uzatváraní zmluvy určiť, kedy a koľko z úveru bude čerpané, nie je možné presne stanoviť ani samotnú výšku poskytnutého úveru, jeho odvolacia námietka neobstojí.

Pojem „termín“ predstavuje presné časové vymedzenie. Termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru v zmluve nie je uvedený a to ani tak, aby sa dal bez pochybností určiť odkazom na dohodnutý termín splatnosti jednotlivých splátok a ich počet. Termín konečnej splatnosti úveru musí byť v zmluve vyjadrený presným termínom, a nie udalosťou, ktorá je závislá na vôli ktorejkoľvek zmluvnej strany, pričom odvolací súd zdôrazňuje, že v prejednávacom prípade išlo o náležitosť predpokladanú zákonom.

Výklad ponúkaný navrhovateľom je v priamom rozpore s jazykovým znením právnej normy, pretože ak by zákonodarca považoval za postačujúce uviesť v zmluve údaje, z ktorých sa dajú iné informácie zistiť alebo vypočítať, tak by to tak uviedol. Nie je v súlade s princípmi ochrany spotrebiteľa, ak navrhovateľ predkladá spotrebiteľovi zmluvu, ktoré vyžadujú na zistenie podstatných otázok splácania úveru výpočty. Uvedené je i v priamom rozpore s tým, že v ustanovení § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch vyžaduje zákon pre spotrebiteľskú zmluvu výšku, počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, a samostatným ustanovením v § 9 ods. 2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby bol okrem týchto skutočností uvedený i termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, teda, zákon uvedené náležitosti zmluvy výslovne odlišuje a neumožňuje uvedenie náležitostí obsiahnutých v ustanovení § 9 ods. 2 písm. f) len odkazom na prípadný výpočet z údajov obsiahnutých ako náležitosť zmluvy v ust. § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch.

Naviac, odvolací súd poznamenáva, že nie sú žiadne pochybnosti o tom, že predmetná zmluva je uzavretá medzi podnikateľom a spotrebiteľom a že má podobu štandardnej formulárovej zmluvy, ktorá je typická tým, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a že spotrebiteľ spravidla jej obsah nemení vzhľadom na formulárovú predtlač. Teda spotrebiteľ buď prijme podmienky zmluvy, ktoré si dodávateľ sám v predstihu, teda zjavne „v klude a bez časového stresu“ podľa svojej predstavy naformuloval alebo zmluvný vzťah nevznikne. Nemali by byť tiež pochybnosti, že za takéhoto stavu je spotrebiteľ z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou zmluvného vzťahu.

Hlavný význam ust. § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch spočíva v tom, aby spotrebiteľ bol už pri podpise zmluvy informovaný, v akých termínoch, v akej výške, ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy. Vyžaduje sa teda presná časová špecifikácia termínov splatnosti jednotlivých splátok a konečnej splatnosti celého úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov. Je potom úlohou dodávateľa, aby uvedené vstupné údaje matematicko-logickými operáciami premietol do konkrétnych časových údajov, ktoré budú termíny splátok a konečnú splatnosť úveru predstavovať. Pokiaľ teda samotná zmluva tieto presné údaje neobsahuje, nemožno mať za to, že tieto nedostatky možno nahradiť apelovaním na potencionálnu aktivitu spotrebiteľa vedúcu k určeniu termínu konečnej splatnosti úveru matematickými operáciami z iných dostupných údajov v zmluve.

Odvolací súd sa ďalej stotožňuje s právnym záverom okresného súdu, podľa ktorého v predmetnej spotrebiteľskej zmluve nie je uvedený údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítanej na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy, ktorý sa vyžaduje podľa § 9 ods. 2 písm. j) Zákona o spotrebiteľských úveroch. Taktiež predmetná zmluva neobsahuje údaj o výške, počte, termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, ktorý sa vyžaduje podľa § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch, keď pri výške mesačnej splátky je uvedené, že predstavuje 4% z dlžnej čiastky. Zmyslom tohto ustanovenia je, aby spotrebiteľ pri podpise zmluvy bol informovaný o presnej výške každej jednotlivkej mesačne splátky spotrebiteľského úveru a tiež termín splatnosti každej jednotlivkej splátky. Pokiaľ zmluva neobsahovala presnú výšku mesačnej splátky, nemožno mať za to, že tento nedostatok možno nahradiť opätovne len apelovaním na aktivitu spotrebiteľa vedúcu k určeniu jej výšky matematickými operáciami z iných, v zmluve dostupných údajov. Naopak, aj podľa odvolacieho súdu je potrebné trvať na tom, aby výška mesačnej splátky bola uvedená zreteľne v plnej výške tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť dostupné údaje uvedené dodávateľom a tým uskutočniť najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi, príp. dodávateľmi.

Na záver odvolací súd poznamenáva, že neobstojí ani námietka navrhovateľa uvedená v odvolaní, že variabilná úroková sadzba uvedená v zmluve vo výške 26,28%, 11,88% závisí od čerpania predmetného úveru odporcom. Ročná úroková sadzba musí byť vypočítaná na základe určitých údajov. Výpočtom teda možno dospieť k jednému konkrétnemu výsledku, a tým je vylúčená možnosť uvedenia ročnej úrokovej sadzby v určitom rozpätí. Odvolací súd teda uzatvára, že zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá dňa 21. 01. 2011 neobsahuje zákonom predpísané náležitosti, keď absentuje údaj o termíne konečnej splatnosti o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, o výške, počte, termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov, preto podľa § 11 ods. 1, písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Pokiaľ ide o právny záver okresného súdu, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere absentuje údaj o termíne konečnej splatnosti, o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, uvedené právne závery neboli namietané ani v samotnom odvolaní navrhovateľa.

Vzhľadom na vyššie uvedené okresný súd preto dospel k správne právne záveru, podľa ktorého zaviazal odporcu uhradiť navrhovateľovi sumu 97, 06 € ako rozdiel medzi poskytnutými finančnými prostriedkami a uhradenými finančnými prostriedkami (377,06€ - 280€). Zároveň okresný súd dôvodne v tomto rozsahu priznal navrhovateľovi i úrok z omeškania v zmysle § 369 Obchodného zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia a správne v prevyšujúcej časti návrh zamietol.

Odvolací súd považuje za vecne správne i rozhodnutie okresného súdu o náhrade trov konania, podľa ktorého odporcovi vznikol nárok na náhradu trov v rozsahu 48% po odpočítaní jeho neúspechu. Rovnaký nárok podľa § 93 ods. 4, prvej vety O. s. p. prináleží aj vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vystupoval na jeho strane, nakoľko tento vstúpil do celého konania na strane odporcu, a nie iba do jeho časti, a preto jeho vyjadrenie, že „v ostávajúcej časti o zaplatenie 97,06 € porušenie spotrebiteľských práv nenachádzame, preto v tejto časti konania nevystupujeme a nevyjadrujeme sa k nej“, nevezal okresný súd dôvodne pri rozhodovaní o náhrade trov konania na zreteľ. Pokiaľ teda vedľajší účastník vyčíslil trovy konania z tarifnej hodnoty 271,25 €, v ktorej navrhol návrh zamietnuť, nebolo mu možné tieto trovy priznať v plnej výške, nakoľko by tým došlo k popretiu zásady zodpovednosti za výsledok. Právny poriadok neumožňuje vstup vedľajšieho účastníka do konania iba v časti uplatňovaného nároku.

Námietka navrhovateľa v odvolaní týkajúca sa okolnosti, že trovy konania priznané vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu neboli vynaložené účelne, odvolací súd poznamenáva nasledovné :

Z obsahu spisu je zrejmé, že navrhovateľ podal žalobu, predmetom ktorej boli nároky vyplývajúce z uzavretej úverovej zmluvy s odporcom. Následne po doručení listinných dôkazov bol oznámený zo strany vedľajšieho účastníka vstup do konania s tým, že k jeho vstupu do konania došlo dňa 19. 08. 2014. Vyjadrenie vedľajšieho účastníka v predmetnej právnej veci zo dňa 29. 10. 2014 obsahovalo, okrem iného i skutočnosti, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje zákonom obligatórne vyžadované náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd prvého stupňa vo veci rozhodol a vyhlásil rozhodnutie tak, že v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, pričom poukázal na to, že zmluva o revolvingovom úvere neobsahovala zákonom vyžadované obligatórne náležitosti, preto považoval úver poskytnutý odporcovi za bezúročný a bez poplatkov. Procesná aktivita vedľajšieho účastníka evidentne súvisela s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov (porovnaj rozsudok súdneho dvora Mostaza Claro C-168/05, bod 37, cit.: „Okrem toho, smernica, ktorá smeruje k posilneniu ochrany spotrebiteľa, predstavuje podľa článku 3 ods. 1 písm. t) ES opatrenie nevyhnutné na splnenie poslania zvereného Spoločenstvu, najmä, na zvýšenie životnej úrovne a kvality života v celom Spoločenstve. Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu.“ (pre porovnanie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 9. 2011 sp. zn. 7MCdo 4/2010, podľa ktorého „vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania...“, tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2011 sp. zn. II. ÚS 281/2011). Uvedený sankčný aspekt nie je preto dôvodné popierať aj pri viac menej svojoľnom podávaní návrhov na priznanie nedovoleného plnenia. Dôležitá je pri trovách konania aj ich náhradová funkcia (porovnaj napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.12.2004, sp. zn. II. ÚS 31/04, podľa ktorého „pri tomto výklade treba venovať pozornosť zmyslu a účelu inštitútu náhrady trov konania. Výklad náhrady trov konania nesmie

obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a v čl. 1 Dodatkového protokolu“.

Občiansky súdny poriadok v § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má, ale aj schopnosťou toto právo uplatniť, teda procesnoprávny aspekt. Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom. V množstve súdnych sporov už pomoc združenia pri vstupe do konania môže voči navrhovateľovi pôsobiť odradzujúco v tom zmysle, že uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku berie svoju žalobu späť, preto odvolací súd považoval rozhodnutie prvostupňového súdu za vecne správne, ak tento považoval trovy konania vynaložené vedľajším účastníkom na strane odporcu za účelné.

Na záver odvolací súd poznamenáva, že samotným východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom a to s ohľadom na okolnosti, za akých dochádza ku vzniku záväzku, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, jeho lepšiu znalosť práva ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Zákonodarca sa preto pokúsil vyrovnať túto faktickú nerovnosť cestou práva a to formou obmedzenia autonómie vôle. Súkromné právo garantuje každému, čo najširšiu mieru možnosti slobodného jednania, avšak práve preto, že ju garantuje každému, musí ju zároveň u niektorých obmedziť, aby bola zaručená všetkým.

Zo stretu autonómie vôle a z idey rovnosti potom vyplýva ochrana slabšej zmluvnej strany a to s cieľom dosiahnutia vyváženej pozície, teda spravodlivosti, ekvity, či rovnováhy zúčastnených záujmov. Vo vzťahoch, v ktorých vystupujú strany, ktorých pozície sú značne nerovnovážne (napr. vzťahu podnikateľa so spotrebiteľom), sa nemožno uspokojiť s tým, že obom stranám budú poskytnuté rovnaké právne prostriedky, teda formálna rovnosť, lebo v skutočnosti nerovnosť prostriedkov pri vzniku vzťahu spôsobuje i nerovnosť vo výsledku samotnom. Riešenie tejto situácie je potom možné vidieť v nerovnovážnej úprave subjektívnych práv a povinností účastníkov súkromnoprávneho vzťahu tým, že slabšej zmluvnej strane (typicky spotrebiteľovi) je priznaných viac práv a silnejšej zmluvnej strane (dodávateľovi) je uložených viac povinností. Účelom danej právnej úpravy je teda snaha o dosiahnutie skutočnej rovnováhy tým, že budú právne vyrovnané východiskové ekonomické informačné a iné rozdiely, ktoré medzi stranami panujú, inak povedané, aby bolo možné rovnosť dosiahnuť, je nutné nerovnosť východziech pozícií korigovať zákonnou úpravou práv a povinností. Okrem uvedenej úpravy práv a povinností možno navyše od dodávateľa vyžadovať, aby sa vo vzťahu k spotrebiteľovi choval vo všeobecnosti poctivo. Pokiaľ týmto spôsobom dodávateľ nepostupuje, spreneverí sa dôvere druhého účastníka zmluvného vzťahu v poctivosť jednania dodávateľa a takémuto nepoctivému jednaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu (porovnaj napr. § 265 Obchodného zákonníka, § 3 Občianskeho zákonníka alebo § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa). V praxi sa zásada poctivosti prejavuje okrem iného i tým, že text spotrebiteľskej zmluvy, obzvlášť, ak sa jedná o zmluvu formulárovú, má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný, logicky usporiadaný. Napr. zmluvné dojednania musia mať dostatočnú veľkosť písma, nesmú byť vo výrazne menšej veľkosti než okolitý text a nesmú byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru. Uvedená zásada poctivosti dopadá i na aplikáciu všeobecných obchodných podmienok. Ako už bolo uvedené vyššie i v spotrebiteľských zmluvách je možné všeobecné obchodné podmienky - zmluvné dojednania uplatniť, pričom nemusia byť osobitne podpísané, avšak ich aplikácia má nielen formálne obmedzenia, o ktorých už odvolací súd pojednával, ale i obsahové obmedzenia. Obchodné podmienky, či zmluvné dojednania v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť najmä k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy uvádzať dojednania technického či vysvetľujúceho charakteru. Naopak, nesmú slúžiť k tomu, aby do nich dodávateľ v často neprehľadnej zložite formulovanej a malým písmom písanej skryl dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa najpravdepodobnejšie uniknú. Pokiaľ tak napriek tomu dodávateľ urobí, nepočína si v právnom vzťahu so spotrebiteľom poctivo a takémuto konaniu dodávateľa nie je možné priznať právnu ochranu.

Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšku návrh zamietol podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil, vrátane súvisiaceho výroku o náhrade trov konania.

Pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania, vychádzal odvolací súd z ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. . Úspešný vedľajší účastník na strane odporcu si právo na náhradu trov odvolacieho konania uplatnil riadne a včas, preto odvolací súd vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov odvolacieho konania priznal podľa vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej v texte len „vyhláška“), a to za jeden úkon - vyjadrenie na odvolanie vo veci samej zo dňa 27. 02. 2015 vo výške 28,22 € (§ 10 ods. 1 vyhlášky, § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky) + 1 x režijný paušál vo výške 8,39 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) + 20% DPH z odmeny advokáta, jeho výdavkov aj náhrad cestovného vo výške 7,32 (§ 18 ods. 3 vyhlášky). Spolu tak odmena advokáta predstavuje sumu 43,93 €, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia a ktoré je navrhovateľ povinný nahradiť na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, advokáta, v zmysle ust. § 149 ods. 1 O. s. p., do troch dní.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.